

AVIFAUNA WEST NEDERLAND - regio AMSTERDAM

Overzicht van de in 1973 gestarte werkzaamheden.

- Algemeen

In dit stuk wil ik een overzicht geven van het resultaat van de voorbereidingen voor het eerste inventarisatie-seizoen van AWW-regio Amsterdam. Belangrijk daarbij is het toegevoegde kaartje van regio Amsterdam met de telgebieden indeling en de toegezegde medewerking wat betreft de broedvogel-inventarisatie.

Doel van Avifauna West Nederland is te komen tot een bundeling van de kennis van de vogelaars over de vogelstand van Zuid Holland en Noord Holland beneden het Noordzeekanaal en minus het Gooi, kortom tot een avifauna van de randstad met zijn steeds minder groen wordend hart.

In het kader van de milieukartering waar, van overheidswege, steeds meer belang in wordt gesteld, is een zo volledig mogelijk overzicht van de avifauna zeer gewenst. Ook de vogelstand is een zekere graadmeter voor het milieu.

Geheel versnipperd in talloze gestencilde bladen en verslagen is zulke informatie aanmerkelijk minder effectief, wordt samengevat in één goed-verzorgde uitgave. / dan wanneer ze

Aangezien nu al zeker is, dat onze huidige kennis toch nog zeer fragmentarisch is, zal, naast literatuur-onderzoek, veel veldwerk moeten worden gedaan. Zoiets is alleen mogelijk door gezamenlijke krachtsinspanning van alle vogelaars uit het betrokken gebied.

Het belangrijkste veldwerkonderdeel voor de avifauna, die in ca. 5 jaar klaar moet zijn, is een broedvogel-dichtheidskartering. Het hele omschreven gebied moet 1 x worden geïnventariseerd in 4 à 5 jaar. Daartoe is het gebied opgedeeld in telgebieden van 300 tot 800 ha, zoveel mogelijk gekozen volgens de landschapsgrenzen. De telgebieden zijn gegroepeerd in 7 regio's.

Omdat bepaalde gebieden praktisch van vogelaars verstoken zijn, heeft Provinciale Waterstaat (afd. Milieu) in samenwerking met het bestuur AWW de mogelijkheid geschapen per jaar 2 à 3 full-time krachten drie maanden betaald te laten inventariseren. Met deze en andere faciliteiten moet het met de inzet van alle in ons gebied werkzame vogelaars mogelijk zijn tot goede resultaten te komen.

Over de werkwijze zijn aan de meewerkende vogelaars papieren gezonden. Voor verdere uitleg houdt ondergetekende zich gaarne beschikbaar.

- Het regio-kaartje

Bijgaand kaartje van de regio Amsterdam laat zien hoe de telgebieden zijn ingedeeld en hoe ze zijn genummerd. De buitengrenzen van de bebouwdekom-telgebieden zijn vet getrokken.

Op de kaart staat ingetekend, wat de voorgenomen inventarisatie-activiteit in 1973 is.

Geruit betekent, dat in principe gepoogd zal worden het hele telgebied op alle soorten te inventariseren. In de ideale gevallen zal dat integraal gebeuren; soms zal enige extrapolatie nodig zijn (speciaal voor enkele algemene soorten - waarschijnlijk is voor huismus en spreeuw het nemen van zoveel mogelijk steekproeven zelfs het enig haalbare).

Van de gestippelde telgebieden worden slechts kleinere stukjes gedaan, op grond waarvan geen verantwoorde totaalschatting voor het hele telgebied mogelijk is. Soms is er alleen maar een contactpersoon aanwezig, die zal proberen losse notities van dat telgebied bij te houden.

In totaal genomen lijkt het er op, dat 1973 een goede start zal zijn voor onze regio (32 telgebieden van de 79 "bezet").

Ik hoop van ganser harte dat wat werd toegezegd ook waar gemaakt zal kunnen worden. In vergelijking met andere regio's is het meewerkend aantal vogelaars aanzienlijk. Desondanks hebben enkele medewerkers forse lappen grond af te lopen.

Ongetwijfeld zal er hier en daarom weleens een steekje blijken te zijn gevallen. Laat dat ons echter niet verleiden tot negatieve kritiek, want met zo'n houding komt er nooit iets van de grond.

Het belangrijkste doel van het rondzenden van dit kaartje (naast het geven van een overzicht van de indeling van de regio) sluit hier op aan: n.l. iedereen moet weten welke personen waar inventariseren, opdat alle losse, maar vaak zeer waardevolle, waarnemingen aan elkaar kunnen worden doorgegeven !! Speciaal geldt dat al die waarnemingen, waarvan men zich kan voorstellen dat de telgebied-contactman ze kan "inpassen", bijv. "zingende zwarte roodstaart op dak gebouw X" of "13 paartjes merel binnen huizenblok X". Maar meestal niet "1 zingende merel op plaats X", omdat losse merelwaarnemingen in een merelrijke streek niets zeggen; alleen complete telling van een gegeven oppervlak heeft bij op die plaats algemene soorten zin.

Desgewenst kan iedereen (buiten zijn eigen telgebied) ook stukjes kaart van andere gebieden bij o.g. aanvragen om daarop meer of minder regelmatige waarnemingen bij te houden (bijv. wanneer men in een bepaald telgebied woont of er dagelijks door komt).

Behalve 1 : 25.000 is voor veel telgebieden ook 1 : 10.000 beschikbaar. De precieze grenzen van het telgebied staan er op aangegeven.

De na de regiokaart toegevoegde

lijst van medewerkers is mogelijk niet helemaal compleet.

Veel excuus daarvoor - eventuele correcties zou ik graag ontvangen.

Van de contact-persoon is steeds het adres opgenomen.

Aangezien Avifauna West Nederland een volledig open groep wil zijn, moeten alle medewerkers op de hoogte worden gehouden van de activiteiten van het bestuur (bestaande uit de 7 regio-vertegenwoordigers + 1 coördinator van de "Atlas-gegevens").

Daarom worden van de komende bestuursvergaderingen telkens de verslagen door Prov. Waterstaat Zuid Holland gefotocopieerd en verzonden aan de contact-adressen van de telgebieden. Copieën van vergaderstukken, ook die van vroeger, kunnen altijd bij mij worden aangevraagd.

*****

regio amsterdam

"avifauna westnederland"

1 : 150 000

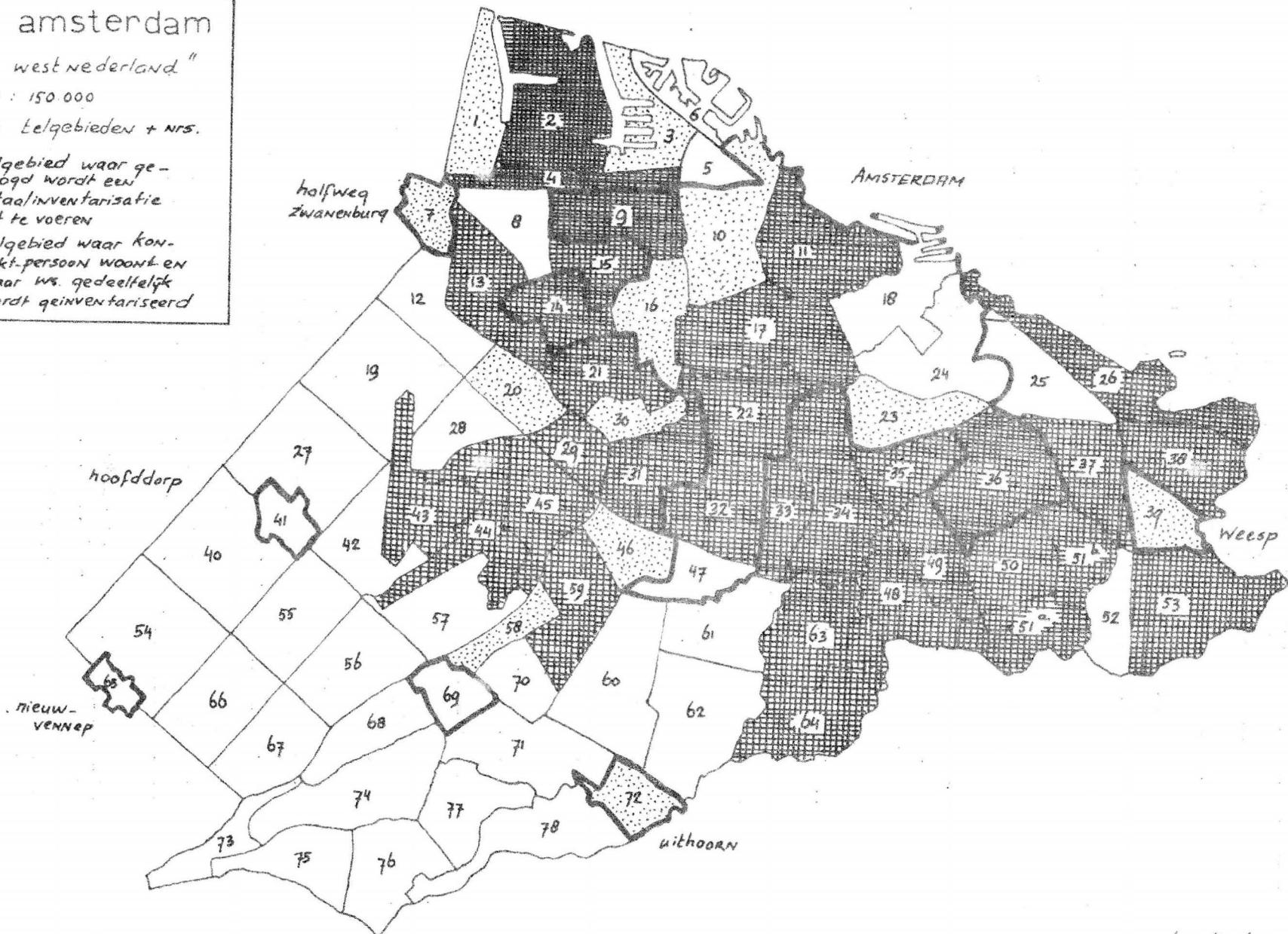
indeling telgebieden + nrs.

telgebied waar ge-
pogd wordt een
totaalinventarisatie
uit te voeren

telgebied waar kon-
takt-persoon woont en
waar nrs. gedeeltelijk
wordt geïnventariseerd

koordinatie adres:

Egelantierstraat 22
Badhoevedorp
02968 - 3839

Voorlopige lijst van medewerkers (per telgebied)

- (1),2,(3),4,(5), J. Walters, Vespuccistraat 83^{III}, Asd. 389669
9,(10) J.J. Frieswijk, J.R. Odink, P. Ruardij, G. Krabben,
Hr. en mevr. Vlaanderen, K. Bakker.
- (7) P.C. van Spanje, Amestelle 293, Zwanenburg. 02907-3523.
- 11 W. v.d. Schot, Jac. Obrechtstr. 14^{hs}, Asd. 725080
- 13,14,(8) P.H. Blekendaal, Grasrijk 14^I, Asd. 100689.
G.Th.C. van Til.
- 15,29,(20) L.S. Buurma, Egelantierstr. 22 Badhoevedorp. 02968-3839.
J. de Vries + CJN afd., J. Walters, J. Reijnders,
(16) mevr. Alberts ?
- 17 J. Stoffels, Overtoom 36^{IV}, Asd. 181206.
W.J. v.d. Weyden, H. Batjes, R. Kroondijk, W. Aay,
mevr. J. Brinkers, mevr. M.G.J. Geers, A. Oosterbaan.
- 21 L.H.W. v.d. Plas, Rijswijkstr. 213, Asd. 174828.
- 22 W.v.d.Schot/R. de Wijs, p/a Jac. Obrechtstr. 14hs, 725080.
Mej. J.H.U. van Drooge, B.H. Rypkema.
- 26 M. Singor, Amelandstraat 4, Amstelveen. 432062.
A.N. Swart
- (30),31,(46) J.H.C. de Groot, Burg. Colijnweg 200, A'veen. 414014.
Mej. J.H.U.v.Drooge, mej. A.C.Arntzen, mevr. M.G.J. Geers, e.a.
- 32 W. Stritter, de Ruyschlaan 187, A'veen. 413253
W. Haver, G.J. van Bladeren, M. Singor.
- 33, 34 J.J.M. Andriese, Havikshorst 71, Asd. 421864.
M.v.d.Berg, F. Stroeve, R. Groen, H. Drieman + NJN afd.
- 35,(23) P. Scholten, Neptunus 606, Duivendrecht.
J.J.M. Andriese, W.v.Waveren Hogervorst.
- 36 J.v.d. Wiel, Kempering 833, Bijlmermeer. 955339.
- 37,38,53 A. + F. de Jong, p/a le Schinkelstraat 8^{II}, Asd.
- 43,44,45 J. Reijnders, Nieuwe Meerdijk 382, Badhoevedorp. 02968-4268.
P.H. Blekendaal.
- 48,49 A. Hartog, Admiralengracht 205^{hs}, Asd. 169431.
- 50 J.W. de Roever, Roemer Visscherstraat 26, Asd.
- 51^a E.J.M. Veling, W.v.Abcoudelaan 14, Abcoude. 02946-1776.
- 51^b G. Oreel, Amstel 169^{II}, Asd. 66075.
- (58) W. Verhoeve, Aalsmeerderdijk 126, post Aalsmeer. 02977-7286.
- 59 K.A. Straatman, Kl. Noorddijk 1, post Bovenkerk. 416868.
G.F. Suikerbuik.
- 63,64 L. Brussaard, P.v.d.Doesstr. 16^{IV}, Asd
F.v.d. Laan + CJN-afd., E.R.Osieck.
- 72 J.N. de Wit, Tesselschadelaan 15, Uithoorn. 02975-63309.
W.v. Zuilen

- Het telgebied-verslag

Naast hetgeen hierover al geschreven is in de "officiële papieren" het volgende:

In de handleiding is aangegeven van welke soorten, bij het verslag op de zg. totaalstaat, tevens een verspreidingskaartje van de soort over het telgebied moet worden gemaakt.

Bij het vast stellen van die lijst is uitgegaan van het uiteindelijk uit te geven boek en daarin: welke "randstad-soortkaartjes" z.g. "puntenkaartjes" zouden moeten worden, en welke "dichtheidskaartjes" (zie Avifauna Midden Nederland. - kleinste opp. eenheid in het telgebied).

Nu is het zo, dat veel soorten, over het hele avifauna-gebied bezien, op sommige plaatsen zo algemeen zijn, dat er voor het hele gebied moeilijk een puntenkaart van te maken zal zijn.

Voor een groot deel der telgebieden kan de soort echter wèl erg schaars zijn, zodat de inventariseerders van die gebieden zo'n soort zo zullen kunnen intekenen op hun telgebiedskaartjes.

Hoewel zulke informatie wellicht niet zal worden gebruikt in het boek, is het toch raadzaam het telgebied-verslag zo uitgebreid mogelijk te maken, dwz. van zoveel mogelijk soorten verspreidingskaartjes toe te voegen aan de telgebied-totaalstaat.

Door de grootscheepse activiteiten in het kader van AWN (ook later van niet-broedvogelsoorten !) komt n.l. per regio een uitgebreid archief tot stand, dat naast informatiebron voor de samenstelling van het boek op zich zelf een functie kan blijven behouden.

Denk aan allerlei regionale milieu-problematie kwesties.

In feite hoeft het ook niet moeilijk te zijn, omdat veel inventariseerders toch karterend door het veld lopen en de meeste soorten op de kaartjes intekenen - het hangt er dan alleen nog van af welke soorten ze helemaal doen en voor welke ze extra-polerend een schatting maken.

De regio Amsterdam heeft daarbij het grote voordeel dat, via de goede contacten met de Afd. Bepantingen van de gemeente Amsterdam, veel kaarten-materiaal ter beschikking staat. (Bij eventuele wensen mij graag hierover bellen).

Daarbij komt dan meteen een voorbeeld ter sprake, waaruit blijkt hoe gewenst een regionaal archief is. We hebben n.l. intensief contact met de "Groencommissie Amstelland" der gemeente Amsterdam, die zich bezig houdt met de ontwikkelingen in het wegennet en de stadsuitbreidingen ten Z.O. van Amsterdam. Speciaal heeft de Commissie tot taak te komen tot suggesties voor de inrichting van "groengebieden".

Daarvoor moet op korte termijn informatie worden bijeen gebracht over de huidige natuur-inhoud, om daar zo mogelijk rekening mee te houden bij de land-inrichting. Ook de vogelstand-kartering kan daarbij een belangrijke rol spelen.

Voor de telgebieden 26, 33, 34, 37, 38, 48, 49, 51 a+b, 52, 53, 63 en 64 geldt daarom extra: zoveel mogelijk alles op kaarten intekenen !! Mede hierom is er naar gestreefd deze telgebieden meteen al dit eerste seizoen te inventariseren.

Gedurende de komende maanden zullen alle telgebied-contactpersonen nog een aantal verslagkaartjes van hun telgebied ontvangen.

- Slot-opmerkingen

Indien de aan alle medewerkers verzonden papieren moeilijkheden opleveren, zal ik graag uitleg geven.

Vooraf t.a.v. het landelijke "Atlas project" waren er enige problemen. Wat dat laatste betreft, wanneer men quantitatief inventariseert, is het vastleggen van de "atlas-gegevens" alleen een administratieve kwestie. T.a.v. het atlas-project is het dan vooral belangrijk vast te leggen, waar de wat minder algemene soorten broeden, en hoe groot de zekerheid is, die men over dat broeden heeft (zie de codelijst daarvoor).

Men dient te bedenken, dat het blokdeel van een telgebied maar een klein gedeelte is van het totale 5 x 5 km blok. Per soort wordt slechts de hoogste zekerheidsscore voor het hele blok gebruikt.

De inventarisatie-handleiding geeft veel mogelijkheden voor critiek.

Veel ervaren mensen hebben vaak eigen methodes.

De handleiding moet daarom niet te strak worden gehanteerd.

Wat betreft de tel-criteria:

bijv. merels, kan men op zang alleen tamelijk volledig intekenen gedurende een korte tijd voor zonsopgang.

In goed begaanbaar terrein, als de bladeren nog niet alle zicht belemmeren, kan men voor die soort echter ook rondhippende paartjes of vechtende mannetjes goed gebruiken.

In weide-gebieden bijv. zijn de geschikte merelbiotopen steeds aparte erven van boerderijen die op vrij grote afstand uiteen liggen; zelfs de aanwezigheid van één enkele merel duidt er dan al wel op, dat er een broedpaartje zal zitten.

Mede namens het bestuur van A.W.N.

L.S. Buurma

Egelantierstraat 22

Badhoevedorp

02968 - 3839

(regio-vertegenwoordiger)

LSB/vDr
2-4-1973